

Mikro- és makroadatok illesztése a háztartási vagyonszámítás terén

Simon Béla

Magyar Nemzeti Bank

Statisztikai igazgatóság

GMT-STAB közös rendezvény

2018.11.28.

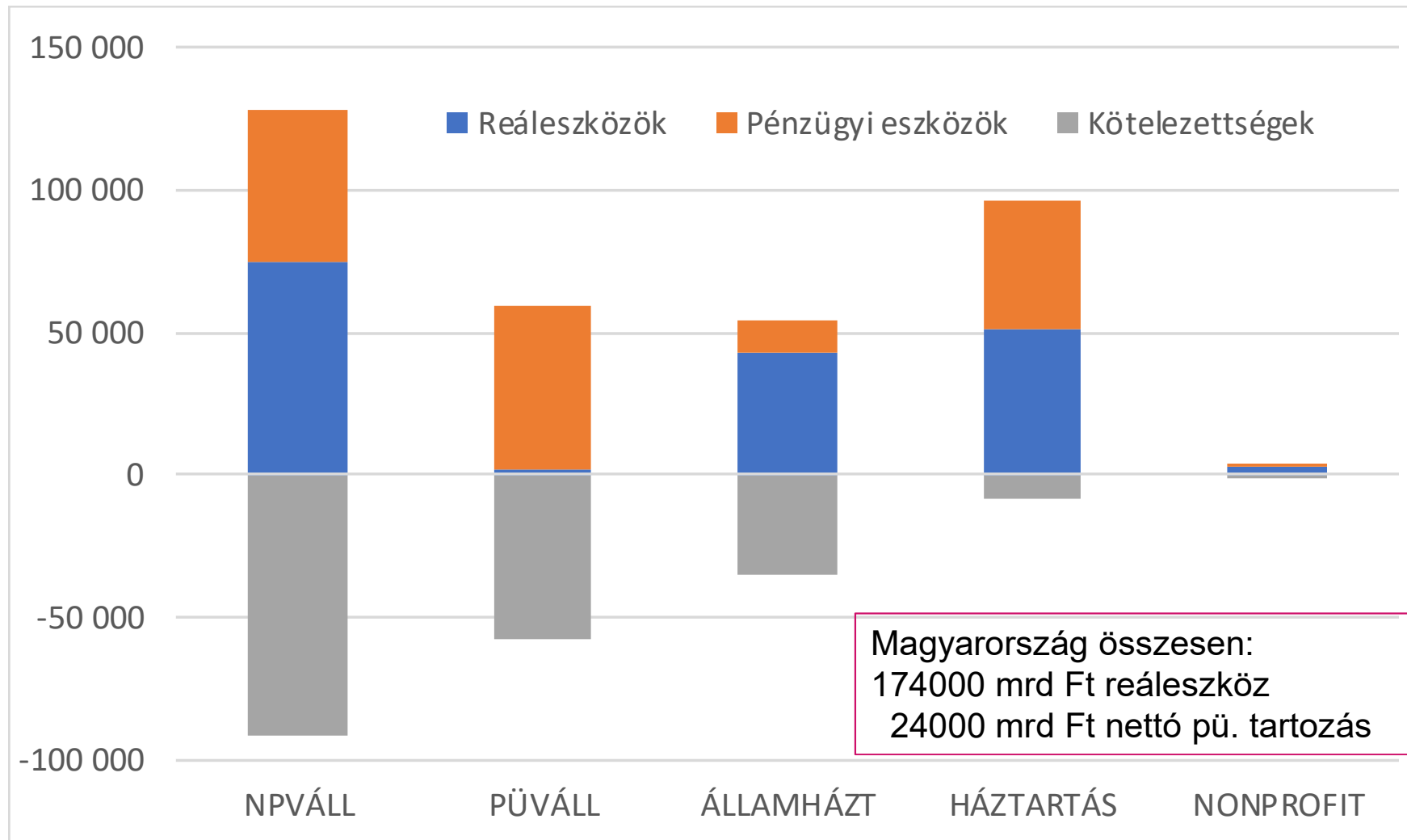

Tartalomjegyzék

- A makrostatisztikákról
- A HFCS-ről röviden
- Mikro-makro illesztés
- Kérdések és tanulságok

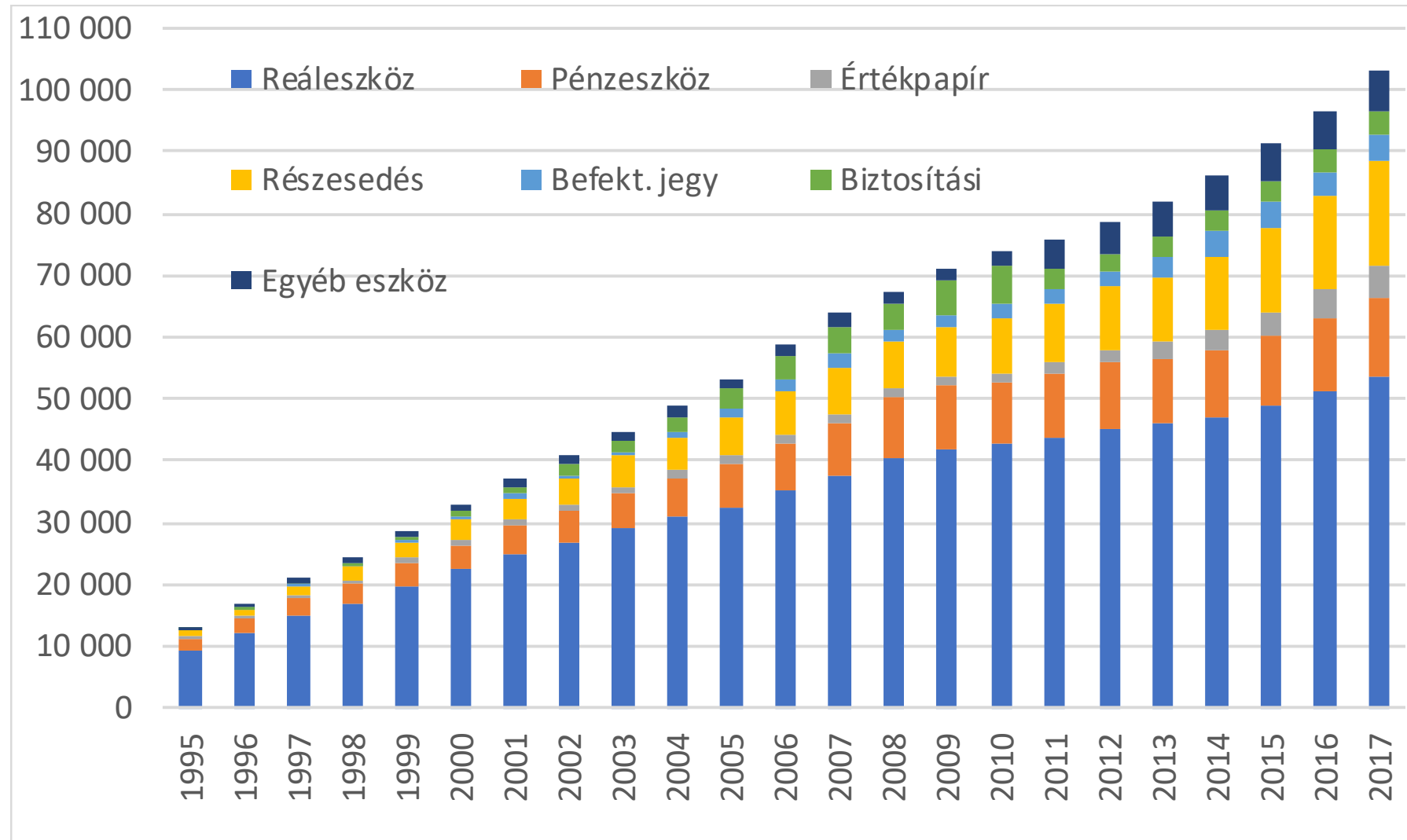

Hazai fő szektorok vagyona, 2016, mrd Ft

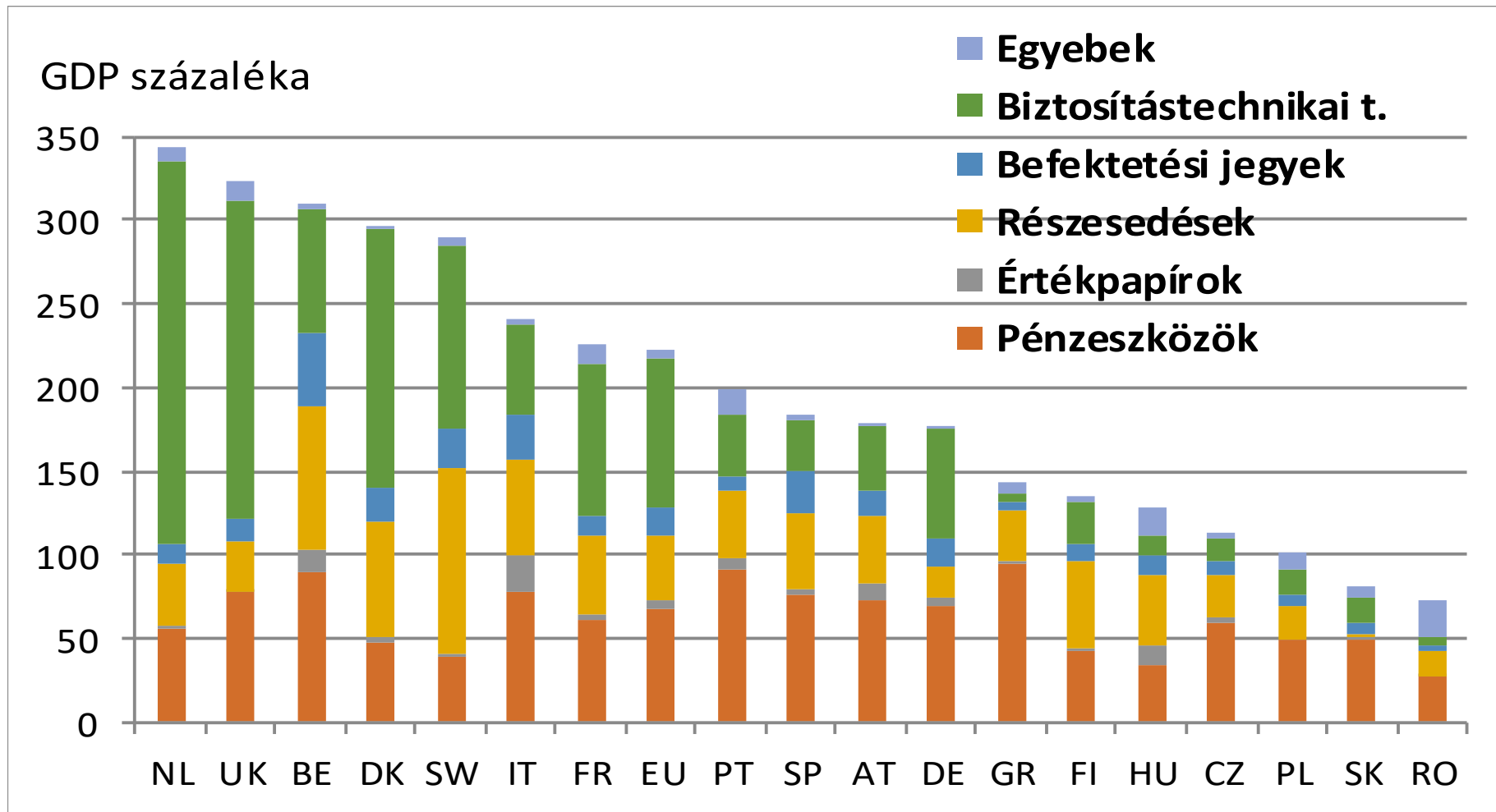

Háztartások eszközállománya, mrd Ft

Háztartási pénzügyi eszközök, EU országok

A HFCS-ről röviden

- Household Finance and Consumption Survey
- EKB – HFCN – Euroövezet + önként csatlakozók
- I. ütem: \approx 2010, II. ütem: \approx 2014, III. ütem: \approx 2017
- II. ütem: 84 000/6200 háztartás (EU/HU)
- Mini nemzeti számlák: jövedelmek, transzferek, fogyasztás, vagyon (eszközök és kötelezettségek)
- Egységes felépítés, de ki lehet egészíteni kérdéssel
- Nagyon összetett, nehéz és kényes (pénzről szól)
- Nem lehet mindent megkérdezni (nem értenék)

A hazai HFCS sajátosságai

- Hazai elnevezés: Miből élünk? HÉRA
- Készpénz állományára rákérdezünk
- Külföldi eszközöket külön megkérdezzük
- Devizahitelt külön kérdeztük (II. ütem)
- A vállalkozás típusai jobban elkülönülnek
- Bankszámlákról, bankkártyákról, fizetési módokról plusz kérdések
- A fogyasztást átfogóbban kérdezzük

A mikro-makro illesztés módszerei (1)

- Cél: makromutatók felbontása vagy mikroadatok feljavítása? **LEHETŐLEG MINDKETTŐ**
- Kiterjedés: csak azokra a tételekre, amelyek közösek? **MINDEN MAKROÁLLOMÁNYRA**
- HFCS – mi hiányzik: háztartások hiányoznak, vagy nem mondják meg, hogy mijük van, vagy nincs jó érték hozzárendelve? **VIZSGÁLNI KELL**
- Honnan hiányoznak a hiányzók: egyenletesen vagy a szélekről? **VIZSGÁLNI KELL**

A mikro-makro illesztés módszerei (2)

- Háztartási szintű értékek arányos felszorzása változónként a megfelelő makroértékre
- Háztartások újrasúlyozása
- Hiányzó háztartások beépítése

Mi az első és harmadik módszer kombinációját használtuk a II. hullám (2014) illesztéséhez.

Először 2 vagyonos háztartás beépítése, majd a változóértékek felszorzása, csak vagyoni változók!

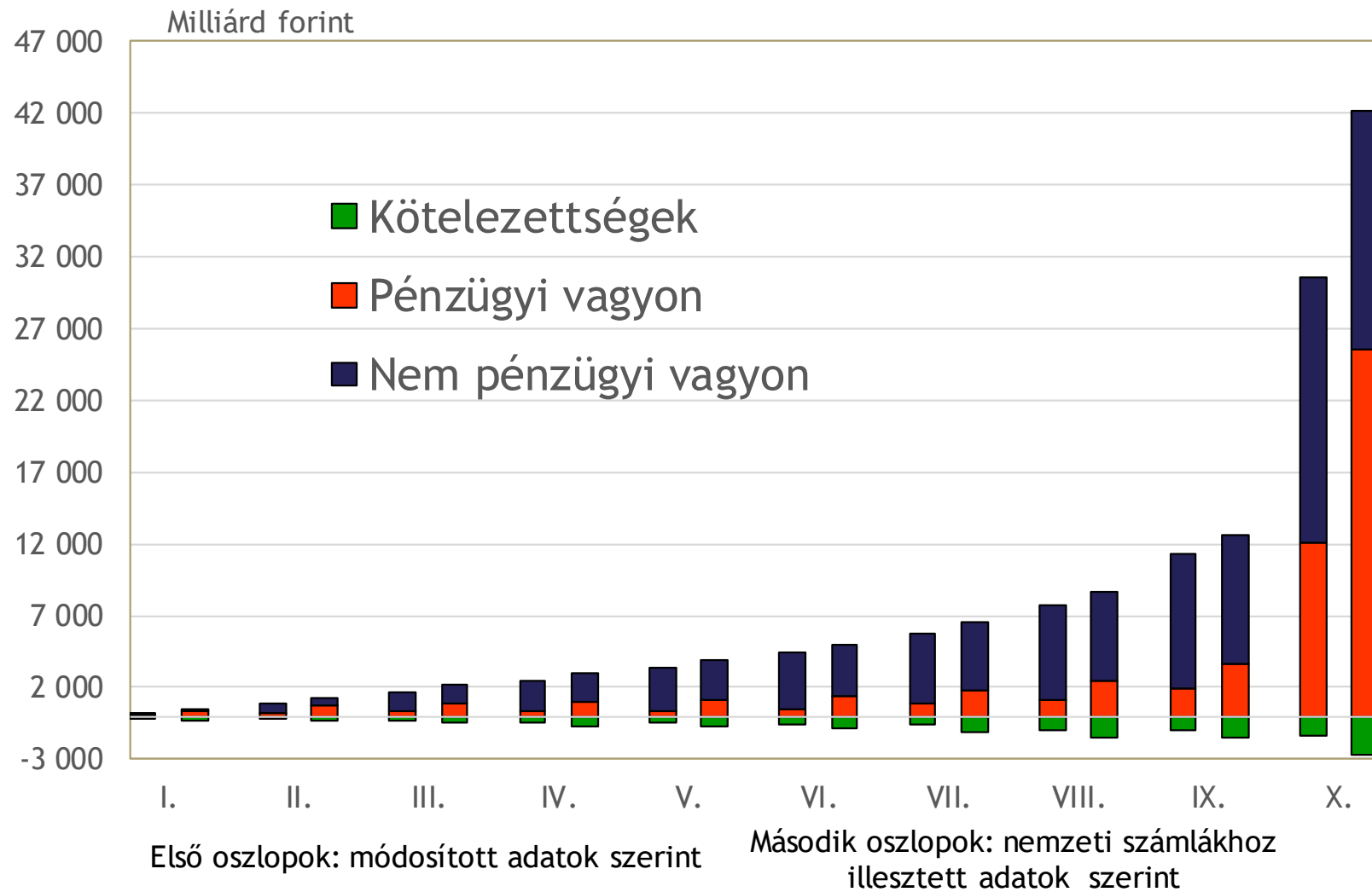

HFCS-NA illeszkedés a II. hullámban, 2014

Megnevezés	Lefedettég (%)
Nettó vagyon	82
Nem pénzügyi eszközök	107
Nettó pénzügyi vagyon	41
Pénzügyi eszközök	46
Készpénz	8
Betétek	71
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	63
Hitelek	32
Tulajdonosi részesedések	54
Befektetési jegyek	50
Biztosítástechnikai tartalékok	47
Pénzügyi derivatívák	0
Egyéb követelések	0
Kötelezettségek	59
Hitelek és lízing tartozások	69
Pénzügyi derivatívák	0
Egyéb tartozások	0

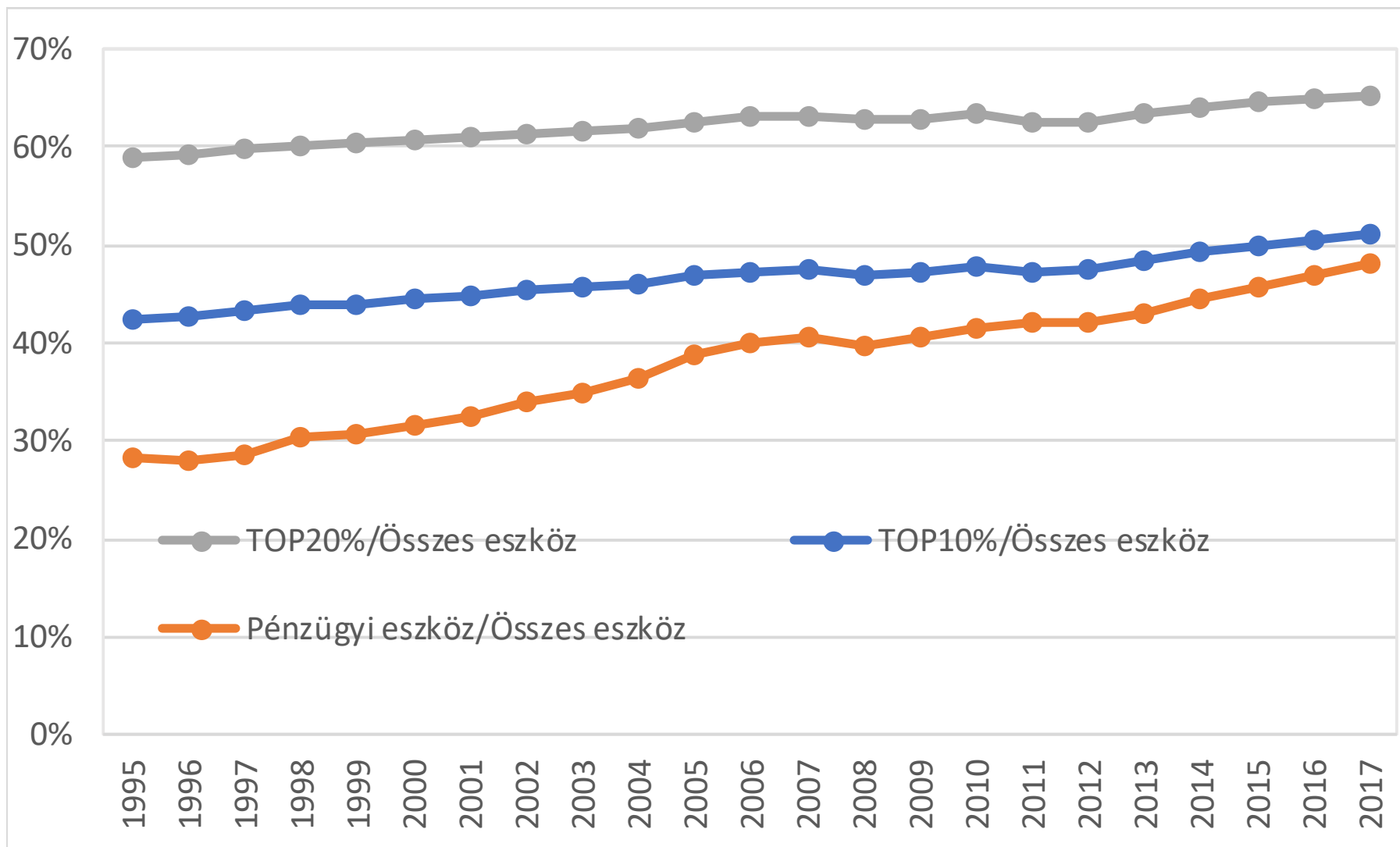

A mikro-makro illesztés eredménye, 2014

Idősorképzés illesztett adatokból, minta

Kérdések és tanulságok (1.)

- Amit tudtunk (mások tapasztalataiból):
 - A háztartási vagyon eloszlása koncentráltabb, egyenlőtlenebb, mint a jövedelmeké
 - Az aktív életkor végéig növekszik a vagyon
- Ami újdonság (a hazai mikroadatok alapján):
 - Nem feltétlenül igaz, hogy nagyobb jövedelemhez nagyobb vagyon tartozik (és fordítva)
 - A vagyon maximuma az aktív életkor közepén van
 - A nagy vagyonokat elsősorban az átértékelődés mozgatja és nem a jövedelmek befektetése

Kérdések és tanulságok (2.)

- A makroadatok szerint a hazai háztartások bruttó vagyona a GDP 270%-a. Közel ennyi az implicit (társadalombiztosítási) nyugdíjkövetelés is (240%)
- Van-e értelme a vagyon explicit részét önmagában vizsgálni?
- Nehéz a háztartások „vállalkozási vagyonának” mérése; értékelése nem megfelelő. Sokan kétségbe vonják azt is, hogy pénzügyi eszközökről beszélünk.

Köszönöm a figyelmet!

